

Vadlīnijas mobilitātes punktu iekļaušanai plānošanas reģionu un pašvaldību attīstības programmās Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027.gadam
5.1.1. specifiskā atbalsta mērķa „Vietējās teritorijas integrētās sociālās, ekonomiskās un vides attīstības un kultūras mantojuma, tūrisma un drošības veicināšana pilsētu funkcionālajās teritorijās”” 5.1.1.3. pasākuma „Publiskās ārtelpas attīstība” ietvaros

Atbilstoši 5.1.1.3. pasākuma „Publiskās ārtelpas attīstība” projekta iesnieguma vērtēšanas kritērijiem 4.2.kritērijs ir par publiskās ārtelpas atrašanās vietu - projekta publiskās ārtelpas atrašanās vietas koeficientam (K_2) piešķir vērtību no 0 līdz 4, kas veidojas no C + D + E + F, kur:

C – 1, ja projekta iesniegumā ir aprakstīts un pēc pievienotā kartogrāfiskā materiāla redzams, ka paredzēta publiskās ārtelpas attīstīšana pie mobilitātes punkta, kas ikvienam tās lietotājam nodrošina ērtus dažādu transporta veida savienojumus vienkopus, piemēram, piedāvājot sabiedrisko transportu un alternatīvus pārvietošanās veidus, mazinot nepieciešamību izmantot privāto autotransportu, un kas ir noteikts pašvaldības vai plānošanas reģiona teritorijas attīstības plānošanas dokumentos;

D – 1, ja projektā paredzēta publiskās ārtelpas attīstīšana, pie kuras atrodas vismaz viena ēka, kurā tiek sniegti valsts vai pašvaldību pakalpojumi;

E – 1, ja projektā paredzēta publiskās ārtelpas attīstīšana, pie kuras atrodas vismaz divas ēkas, kurās tiek veikta saimnieciskā darbība¹;

F – 1, ja projektā sniegts pamatojums un paredzētas darbības, kas palielinās sabiedrisko drošību;

0 – ja projektā nav paredzēti augstāk minētie pasākumi.

Lai skaidrotu pieeju mobilitātes punkta noteikšanai pašvaldības vai plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentos, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM) ir sagatavojusi skaidrojošo materiālu.

Mobilitātes punkta būtība ir ikvienam tās lietotājam nodrošināt ērtus dažādu (vismaz divu) transporta veida savienojumus vienkopus, piemēram, piedāvājot sabiedrisko transportu (autobuss, dzelzceļš u.c.) un alternatīvus pārvietošanās veidus (t.sk. velosipēdu, taksometru, koplietošanas transportlīdzekļu (gan velosipēdu, gan automašīnu, gan citu mikromobilitātes rīku, piemēram, elektriskais skrejritenis)) līdz apkārtnē esošajiem iepirkšanās, izklaides, atpūtas un citiem pakalpojumiem, mazinot nepieciešamību izmantot privāto autotransportu.

Šī pasākuma ietvaros ar mobilitātes punktu vienlaikus saprot arī multimodālu transporta mezglu, transportu krustojšanās punktus un sabiedriskā transporta savienojuma punktus.

¹ Metodikā ir aprakstīts, kā kritērijs tiks vērtēts: “..projekta iesniegumā ir aprakstīts, kartogrāfiskajā materiālā ir norādīts un pēc publiskajām datu bāzēm, piemēram, Lursoft.lv, VID, ir redzams, ka projektā paredzēta publiskās ārtelpas attīstīšana, pie kuras atrodas vismaz divas ēkas, kurās tiek veikta saimnieciskā darbība.”. Privātpersonas nekustamā īpašuma iznomāšana kādam nav uzskatāma par saimniecisko darbību. Saimnieciskajai darbībai ir jābūt reģistrētai VID vai Lursoft. Pie 4.2.kritērija “E” apakšpunkta nav norādīts, ka saimnieciskās darbības veicējam jāsniedz publiski pakalpojumi, šis nosacījums norādīts pie “D” apakšpunkta: “..projekta iesniegumā ir aprakstīts, kartogrāfiskajā materiālā ir norādīts un pēc publiskajām datu bāzēm, piemēram, Kadastrs.lv, Zemesgrāmatā, Lursoft.lv, valsts adrešu reģistra u.c. ir redzams, ka projektā paredzēta publiskās ārtelpas attīstīšana, pie kuras atrodas vismaz viena ēka, kurā tiek sniegti valsts vai pašvaldību pakalpojumi, piemēram, valsts vai pašvaldības iestādes, skolas, bērnudārzi, u.c.”

Mobilitātes punkti ir gan kā brauciena sākuma punkts, gan kā pārsēšanās iespēja no viena transporta veida citā.

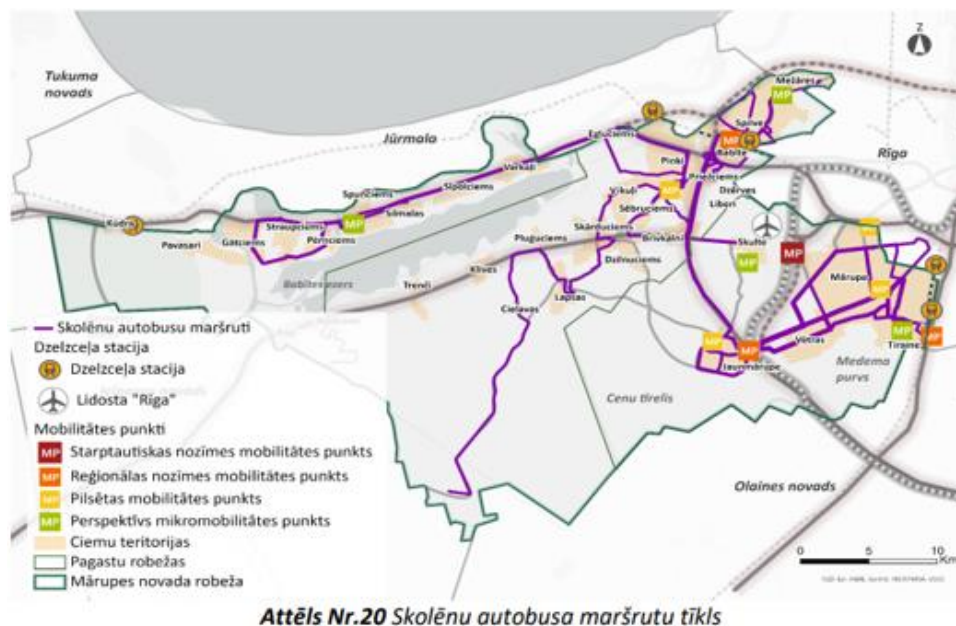
Projekta ietvaros **attīstāmajai publiskās ārtelpas teritorijai jārobežojas ar mobilitātes punktu**, to var atdalīt, piemēram, iela vai gājēju celiņš, kuru šķērsojot, iespējams nokļūt attiecīgajā publiskajā ārtelpā. Vienlaikus mobilitātes punkti vai mobilitātes punktu infrastruktūra/elementi, kas nodrošina mobilitātes punkta funkcionalitāti, netiek iekļauti attīstāmajā ārtelpā, bet ārtelpa var tikt attīstīta ap tiem, t.i., netiek veikts tiešs ieguldījums mobilitātes punktā vai tā elementos, nodrošinot atbilstību kritērijam, ka paredzēta **publiskās ārtelpas attīstīšana pie mobilitātes punkta**.

Plānošanas reģioniem vai pašvaldībām savās attīstības programmās (piemēram, esošās situācijas izvērtējumā vai investīciju plāna pielikumā) **jāiekļauj informācija par mobilitātes punktiem**, lai varētu identificēt, **ka projekta teritorija attiecas uz to teritoriju, kas ir plānošanas dokumentā iezīmēta kā iespējamā mobilitātes punkta atrašanās vieta**:

- **Izvērtējums par svarīgākajiem mobilitātes punktiem**, kas ir būtiski pašvaldības transporta infrastruktūras tīklā (nav nepieciešams iekļaut informāciju par katru autobusu, vilcienu, tramvaju, trolejbusu pieturvietu), **pamatojot to atbilstību mobilitātes punkta kritērijiem²**;
- Plānošanas reģions / pašvaldība mobilitātes punktus var **iedalīt vairākos līmeņos** pēc to funkcionalitātes, piemēram, mikrolīmeņa, pilsētas, reģionālās satiksmes, starptautiskās satiksmes mobilitātes punkts.
- Attīstības programmās mobilitātes punktu ieteicams **attēlot kartogrāfiski**, tos izceļot ar atsevišķiem apzīmējumiem, piemēram,

² Mobilitātes punkta kritēriji/raksturojums: ikvienam tās lietotājam nodrošināt ērtus dažādu (vismaz divu) transporta veida savienojumus vienkopus, piemēram, piedāvājot sabiedrisko transportu (autobuss, dzelzceļš u.c.) un alternatīvus pārvietošanās veidus (t.sk. velosipēdu, taksometru, koplietošanas transportlīdzekļu (gan velosipēdu, gan automašīnu, gan citu mikromobilitātes rīku, piemēram, elektriskais skrejritenis)) līdz apkārtnē esošajiem iepirkšanās, izklaides, atpūtas un citiem pakalpojumiem, mazinot nepieciešamību izmantot privāto autotransportu.

Mobilitātes punktu iekļaušanai plānošanas reģionu un pašvaldību attīstības programmās, atbilstoši normatīvajiem aktiem par plānošanas reģionu un pašvaldību teritoriju attīstības plānošanas dokumentu izstrādi³ **plānošanas reģions/pašvaldība var veikt attīstības programmas aktualizāciju, nepieciešamo informāciju pievienojot regulāri aktualizējamajā pašreizējās situācijas raksturojuma sadaļā⁴ vai investīciju plāna pielikumā**, sasaistot ar investīciju plāna projektu Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027.gadam 5.1.1. specifiskā atbalsta mērķa „Vietējās teritorijas integrētās sociālās, ekonomiskās un vides attīstības un kultūras mantojuma, tūrisma un drošības veicināšana pilsētu funkcionālajās teritorijās”⁵ 5.1.1.3. pasākuma „Publiskās ārtelpas attīstība” ietvaros.

Vienlaikus, lai pārliecinātos par atbilstību mobilitātes punkta būtībai, projekta iesniegumā var sniegt atsauces uz citiem **dokumentiem vai avotiem, kuros iekļauta** papildu informācija par mobilitātes punkta darbību un funkcionalitāti.

³ Ministru kabineta 2014.gada 14.oktobra noteikumi Nr.628 “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”: 72. Attīstības programmu aktualizē šajā apakšnodalā noteiktajā kārtībā, izņemot rīcības plāna un investīciju plāna aktualizēšanu, ko veic saskaņā ar šo noteikumu 73. punktu. 73. Attīstības programmā noteikto prioritāšu sasniegšanu un rezultatīvo rādītāju izpildi plāno, paredzot finansējumu attīstības programmā noteikto darbību un investīciju projektu īstenošanai no pašvaldības budžeta un citiem finanšu avotiem. Rīcības plānu un investīciju plānu aktualizē ne retāk kā reizi gadā, ievērojot pašvaldības budžetu kārtējam gadam. Aktualizēto rīcības plānu un investīciju plānu apstiprina ar domes lēmumu un ievieto sistēmā.

Ministru kabineta 2013.gada 16.jūlija noteikumi Nr.402 “Noteikumi par plānošanas reģionu teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”: Rīcības plānu aktualizē ne retāk kā reizi trijos gados.

⁴ Teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrādei par informatīvu materiālu izmanto pastāvīgi aktualizējamu pašreizējās situācijas raksturojumu